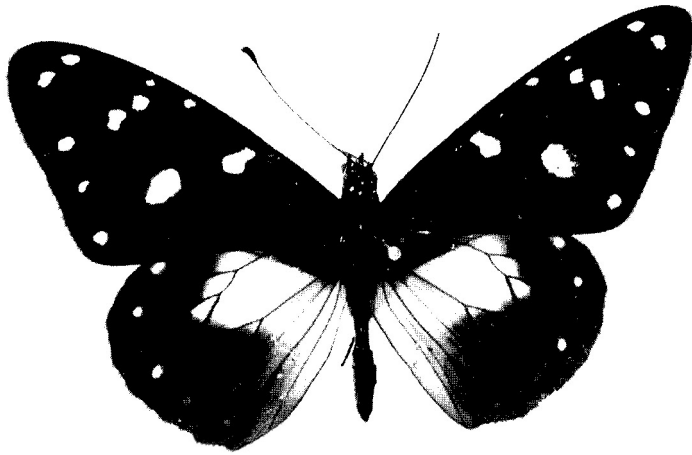

Wereldverhalen

Van 2000 tot en met 2002 heeft het Natuurmuseum in Groningen zich laten inspireren door de blik van een tiental jongeren uit een nabijgelegen asielzoekerscentrum. In samenwerking met twee middelbare scholen is er een educatief project opgezet. De jongeren leerden de collectie van

het Natuurmuseum kennen en dat leidde tot associatieve verhalen over het land van herkomst. Vervolgens hebben ze deze persoonlijke verhalen ook vormgegeven in een eigen kunstwerk dat ook tentoongesteld werd. Tevens is er een catalogus verschenen waarin alle verhalen en bijbehorende objecten zijn opgenomen.

Het tentoonstellingsconcept lag van tevoren vast, maar de jongeren hebben de vrije hand gehad in de definitieve invulling ervan. Het project bleek uiteindelijk van grote waarde: jongeren werkten op een vernieuwende wijze met de collectie; het museum leerde op een andere manier naar zijn collectie kijken en het publiek kreeg een nieuwe interpretatie van de collectie gepresenteerd.

▢ Titel van het project/product:

Titel van het project: Wereldverhalen, tien culturen over natuur

Naam erfgoedinstelling: Natuurmuseum Groningen

Plaats: Groningen

Provincie: Groningen

Website: www.natuurmuseum.org

▢ Algemene informatie

Soort erfgoedinstelling: museum

Contactpersoon: Eltine de Young-Peterse, hoofd publiek en educatie

Natuurmuseum Groningen, T. 050-3676170,

E. e.de.young@natuurmuseum.groningen.nl

Samenwerkingspartners: Het Reitdiepcollege (Els Zaalberg) en ROC het Alfacollege (Anneke Bronsema). Een selectie leerlingen van deze betrokken onderwijsinstellingen waren de deelnemers. Het project kwam tot stand naar

voorbeeld van het project in het Gemeentemuseum Den Haag, waarmee inhoudelijk overleg is gevoerd. Ook Vereniging Humanitas Groningen was betrokken bij het inhoudelijke overleg.

D Omschrijving van het project/product

Locatie: De tentoonstelling vond plaats in het Natuurmuseum.

Periode: 12/01/2000 – 6/05/2002

Gebruikte media: Workshops en een tentoonstelling en catalogus.

D Doelstellingen:

- 1) Het museum op een nieuwe manier naar de collectie laten kijken en het onderwerp natuur op een nieuwe manier belichten;
- 2) Het bereiken van een breed publiek;
- 3) Het bereiken van een allochtoon publiek;
- 4) Meer bezoekers in de leeftijdscategorie 12-18 jaar ontvangen;
- 5) De samenwerking met scholen van het voortgezet onderwijs versterken.

Publieksdoelgroep: Algemeen, maar vooral Nederlandse Molukkers en historische onderzoekers.

Doelgroep: Jongeren 'met een dubbele culturele bagage' uit de omgeving, in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.

Gekozen methodiek: Essentieel in het eindproduct was het narratieve aspect. De deelnemers vertelden hun eigen verhaal aan de hand van museumobjecten. De verwerking van die verhalen had een sterk experimenteel karakter door de workshops waarin ze eigen kunstwerken, foto's en video's maakten.

Aangesproken vaardigheden: Bij het vertellen en schrijven van verhalen werden sociale en psychologische vaardigheden aangesproken, terwijl de deelnemers tijdens het maken van de kunstwerken ook motorisch gestimuleerd werden.

Aangesproken zintuigen: Goed kijken naar de objecten speelde een rol, en het lezen van de teksten, maar ook het tastorgaan, ofschoon de tentoonstelling zelf redelijk passief was.

Gebruik van kunstobjecten: Objecten uit de collectie van het museum.

Andere vormen van kunst: De deelnemende jongeren hebben zelf ook een kunstwerk - 'collectiewerkstuk' - bij hun verhaal gemaakt.

Soorten erfgoed: Landschap en kunstobjecten.

Vooraf: Er is overleg gevoerd met de betrokken partijen: het Reitdiepcollege en het Alfacollege en Vereniging Humanitas en Haags Gemeentemuseum.

Vervolg van het project: De wens bestaat om de tentoonstelling voort te zetten, maar dat wordt gehinderd door organisatorisch oponthoud.

Verloop van het participatieproces: Er was sprake van een intensieve samenwerking met de onderwijsinstellingen waar de deelnemers vandaan kwamen.

Vernieuwende aspecten van het project: Jongeren hebben op een vernieuwende wijze met de collectie gewerkt; het museum heeft op een andere manier naar zijn collectie leren kijken en het publiek kreeg een nieuwe interpretatie van de collectie gepresenteerd.

Publieksdoelgroep: Algemeen, met de nadruk op de allochtone bezoekers en verder culturele instellingen, leeftijdsgenoten (12-18 jaar) en leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs in het kader van educatieve activiteiten.

D Omschrijving van de deelnemersdoelgroep

Culturele achtergrond van de doelgroep: Divers, merendeels vluchtelingen.

Culturele achtergrond van de uiteindelijke deelnemers: De deelnemers waren afkomstig uit: Angola, Slowakije, Rwanda, Soedan, Turkije, Indonesië, Zaïre, Australië, Oeganda, Afghanistan. Ze zaten op school. De meesten verbleven in een nabijgelegen asielzoekerscentrum.

Man/vrouw verhouding: Vier meisjes en zeven jongens.

Leeftijdscategorie: 15-18 jaar.

Economische achterstelling: De jongeren uit het vluchtelingenkamp waren economisch relatief achtergesteld.

Sociale achterstelling: Een asielzoekerstatus brengt vanzelf sociale achterstelling met zich mee.

Behorend tot een etnische/culturele minderheid: Dit gold voor alle deelnemers.

Behoeften en leervraag van de deelnemers: Zij waren betrokken bij de invulling van het eindproduct, maar het projectconcept lag al vast.

D Aantal deelnemers en betrokkenen:

- *Directe deelnemers:* Elf leerlingen.
- *Bezoekers en indirecte deelnemers:* De tentoonstelling is van 12 januari 2001 tot 12 augustus 2001 door 16.580 mensen bezocht. In totaal kwamen 495 jongeren in schoolverband naar het museum. Dit waren groepen van het reguliere voortgezet onderwijs (195 leerlingen), groepen asielzoekers (125 leerlingen) en leerlingen van de PABO (175 studenten, in het kader van NT2).
- *Verder:* In 2001 zijn 107 exemplaren van de catalogus verkocht. De website van het museum toonde de objecten en de verhalen van de tentoonstelling. In 2001 werd de site gemiddeld 1200 keer per maand bezocht.

▢ **Continuïteit van het project**

Nog onduidelijk.

▢ **Resultaten lange termijn**

Samenwerking tussen organisaties: Tijdens de voorbereiding en uitvoering van het hele project zijn goede contacten ontstaan tussen het natuurmuseum, de scholen en verschillende maatschappelijke organisaties die met deze allochtone doelgroepen te maken hebben. Hierdoor, en door de opgedane ervaringen, kan een volgend project soepel van start gaan.

Door dit project krijgt het Natuurmuseum Groningen meer bekendheid bij scholen voor het voortgezet onderwijs. Scholen weten het natuurmuseum te vinden voor toekomstige bezoeken en projecten.

▢ **Omschrijving interculturele aspecten**

Door jongeren die niet in Nederland zijn geboren naar de collectie van het Natuurmuseum, en dus naar de Nederlandse natuur, te laten kijken, wordt er een nieuwe blik geopend. Wat betreft dit interculturele aspect is het Natuurmuseum echter wel wat statisch; men gaat heel erg uit van vastliggende, verschillende culturen.

▢ **Effect**

- *Evaluatie:* In 2001 is een evaluatie van het project intern gepubliceerd.
- *Individuele evaluatie:* Na evaluatie met de deelnemende jongeren bleek dat zij het als positief en stimulerend hebben ervaren dat hun verhalen serieus werden getoond aan een publiek en zijn gepubliceerd in een catalogus. Met de bezoekende jongeren is niet officieel geëvalueerd over hun ervaringen tijdens het programma. Na afloop werd mondeling naar hun bezoekerservaringen gevraagd.
- *Aanpasbaarheid:* Het is goed voorstelbaar dat dit project op andere musea van toepassing is, aangezien het Natuurmuseum zich hier heeft laten inspireren door een soortgelijk jaarlijks project van het Haags Gemeentemuseum. Lange termijnverbanden tussen groepen of organisaties: Het museum en de twee betrokken scholen zullen elkaar in de toekomst weten te vinden.
- *Staf:* vier personen.

▢ **Praktische en paradoxale valkuilen ('lessons learnt')**

Uit de evaluatie van het Reitdiepcollege, waarmee het museum samenwerkte, bleek dat er bij de leerlingen een onverwacht grote behoefte bestaat aan dergelijke thema's. De school bood vrijstellingen aan, maar de leerlingen kozen ervoor om dit project naast andere projecten uit te voeren.